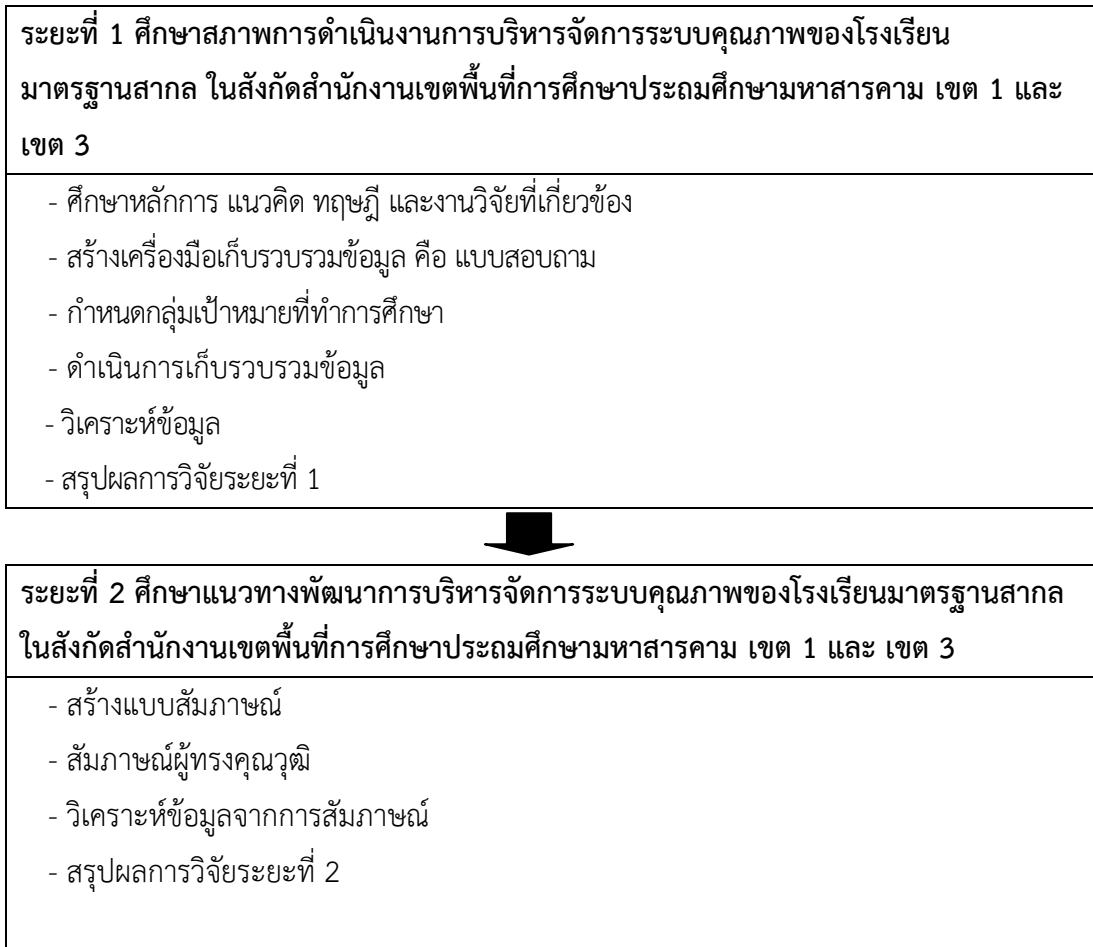

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ เขต 3 ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ เขต 3 และ 2) ศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ เขต 3 โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ตามสรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัยแต่ละระยะ ดังแผนภาพที่ 12 ดังนี้

ภาพที่ 3.1 สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

**ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียน
มาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1
และ เขต 3**

1. กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา

การวิจัยในระยะที่ 1 นี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา ดังนี้

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ เขต 3 จำนวน 5 โรงเรียน โดยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน และครู จำนวน 321 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 75 คน รวมประชากร 411 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน ได้แก่

1.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน

ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยกำหนดโดยผู้บริหารสถานศึกษาใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษาทุกคน ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ เขต 3

1.2.2 ครู จำนวน 165 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970, อ้างใน ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2543, น. 22) การกำหนดกลุ่มตัวอย่างของครู ผู้วิจัยกำหนดสัดส่วนตามจำนวนครู ของแต่ละโรงเรียน แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

1.2.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 20 คน

สำหรับการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยกำหนดสัดส่วนตามจำนวนของแต่ละโรงเรียน แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เพื่อให้ได้ตามสัดส่วนจำนวนที่กำหนดไว้ ดังแสดงในตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1

จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	
	สถานภาพตำแหน่ง	จำนวน (คน)
1. โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม		
- ผู้บริหารสถานศึกษา	5	5
- ครู	111	58
- คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	15	4
2. โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม		
- ผู้บริหารสถานศึกษา	5	5
- ครู	101	50
- คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	15	4
3. โรงเรียนอนุบาลกันทรวิชัย		
- ผู้บริหารสถานศึกษา	2	2
- ครู	30	20
- คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	15	4
4. โรงเรียนบ้านเชียงยืน		
- ผู้บริหารสถานศึกษา	2	2
- ครู	64	33
- คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	15	4
5. โรงเรียนบ้านหนองแสง		
- ผู้บริหารสถานศึกษา	1	1
- ครู	15	4
- คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	15	4
รวม	411	200

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนที่ 1 นี้ ผู้วิจัยกำหนดใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม ใช้ในการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 และ เขต 3 แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 และ เขต 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

โดยกำหนดการใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของบุญชม ศรีสะอาด (2556, น. 121) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานระดับน้อยที่สุด

2.2 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

2.2.1 ศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 ร่างแบบสอบถามตามองค์ประกอบของระบบบริหารจัดการระบบคุณภาพ 7 หมวด ตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลของกระทรวงศึกษาธิการ (2553ม.น. 30-43) ดังนี้

2.2.2.1 การนำองค์กร (Leadership)

2.2.2.2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Planning)

2.2.2.3 การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder Focus)

2.2.2.4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis and Knowledge Management)

- 2.2.2.5 การมุ่งเน้นบุคลากร (Faculty and Staff Focus)
- 2.2.2.6 การจัดการกระบวนการ (Process Management)
- 2.2.2.7 ผลลัพธ์ (Performance Results)

2.2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.2.3.1 สร้างแบบสอบถาม จากร่างแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว

2.2.3.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน (รายชื่อในภาคผนวก) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถาม ในแบบสอบถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างรายข้อกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of item Objective Congruence : IOC) ประกอบด้วย 1) นักวิชาการด้านการวิจัยหรือการวิจัยโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 1 คน 2) นักวิชาการด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 1 คน 3) ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 1 คน ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ในการวิเคราะห์หาค่า IOC (Index of item Objective Congruence) จากการกำหนดระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน มีระดับดังนี้

- + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นมีความความตรงเชิงเนื้อหา
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นมีความความตรงเชิงเนื้อหา
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความ นั้นมีความความตรงเชิงเนื้อหา

2.2.3.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ผลของการทดลองใช้ พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.81

2.2.3.4 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3. สถานที่

โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ เขต 3 จำนวน 5 โรงเรียน

4. ระยะเวลา

ระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. 2559 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560

5. วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล และองค์ประกอบของระบบบริหารจัดการระบบคุณภาพ 7 หมวด ตามแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลของกระทรวงศึกษาธิการ (2553, น. 30-43) ได้แก่ 1) การนำองค์กร (Leadership) 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Planning) 3) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder Focus) 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis and Knowledge Management) 5) การมุ่งเน้นบุคลากร (Faculty and Staff Focus) 6) การจัดการกระบวนการ (Process Management) และ 7) ผลลัพธ์ (Performance Results)

- 5.1 สร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม
- 5.2 กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา
- 5.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 5.4 วิเคราะห์ข้อมูล
- 5.5 สรุปผลการวิจัยระยะที่ 1

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการตามขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

6.1 ขออนุญาตจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อดำเนินการ เพื่อขออนุญาตออกหนังสือไปยังโรงเรียนตามกลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้

6.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่า สามารถเก็บแบบสอบถามคืนได้ จำนวน 200 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

7. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา และเป็นแบบสอบถามที่มีการตอบแบบสอบถามสมบูรณ์ โดยใช้การวิเคราะห์โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีการดำเนินการดังนี้

- 7.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนและตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถาม
- 7.2 นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ในการตอบ มาใส่รหัสและตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยใช้สถิติวิเคราะห์ ดังนี้
 - 7.2.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบตรวจสอบรายการเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาความถี่และร้อยละ
 - 7.2.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ที่เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

มหาสารคาม วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

7.2.3 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิเคราะห์ โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของบุญชม ศรีสะอาด (2556, น. 121) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานระดับน้อยที่สุด

7.2.4 ทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างสามกลุ่ม โดยใช้สถิติทดสอบ F-test

8. ผลที่ได้รับ

สภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม

ระยะที่ 2 ศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 3

1. กลุ่มตัวอย่าง ที่ทำการศึกษา ได้แก่

ผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิแล้วทำการคัดเลือกได้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ เขต 3 โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย

1.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 3 คน

1.2 ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน

1.3 นักวิชาการ จำนวน 3 คน

(รายชื่อในภาคผนวก)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์

2.1 ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ เขต 3 โดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน

2.2 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.2.1 แบบสัมภาษณ์ ที่ใช้ในการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ เขต 3

2.2.2 วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

2.2.2.1 ศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์ และการสัมภาษณ์ เพื่อกำหนดขอบข่ายและสร้างแบบสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์การวิจัย

2.2.2.2 ร่างแบบสัมภาษณ์จากผลการศึกษาสภาพการดำเนินงาน ในระยะที่ 1 โดยนำด้านที่มีสภาพการดำเนินงานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ลำดับ ไปดำเนินการศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ เขต 3

2.2.2.3 นำร่างแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหาและภาษา

2.2.2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการพิจารณาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นคณะเดียวกันกับคณะที่ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ในการวิจัยระยะที่ 1 จากนั้นนำไปจัดพิมพ์เป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 คน

3. สถานที่

สถานที่ทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิหรือตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิกำหนด

4. ระยะเวลา

ระหว่างเดือนมีนาคม พ.ศ. 2559 ถึง เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2560

5. วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

5.1 กำหนดรายละเอียด ประเด็นการสัมภาษณ์จากผลการวิจัยในระยะที่ 1 เพื่อสร้างแบบสัมภาษณ์

5.2 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

5.4 สรุปผลการวิจัยระยะที่ 2

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

6.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 คน

6.2 ดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์สรุปผลการสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางทางพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ เขต 3 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วสรุปผลการศึกษาเป็นความเรียง

8. ผลที่ได้รับ

แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 และ เขต 3 ที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบท